

je imenovala celo vrsto uradnikov, ki so znani kot naračniki. Ob enem je sklenila obtežiti poslance razpuščene „dume“, ki so podpisali izbori okle. Z najhujšo krvoločnostjo nastopa vlada. V Kronstatu je obsodilo vojno sodišče 200 mornarjev na smrt; obravnavalo in ustrelilo se je mornarje na tihem, ker se boji vlada vojaške revolucije. V Moskvi je našla policija uporniško zalogo orožja v vrednosti 100.000 rublov. Meseca julija so poslali 2100 ustašev v Sibirijo. V inženerski šoli je našla policija 50.000 patronov skritih. V Revalu so ustrelili 18 upornih mornarjev parnika „Pamjat Asowa.“ Na generala Skalona v Varšavi so vrgli ustaši 3 bombe. Kar fehta za denar, da bi napravil policajem oklepe (pancerje). Govori se, da so generala Trepova zastрупili. V Odesi so ostavili ustaši hrzovlak in oropali 300.000 rublov. 25. t. m. so vrgli 4 v oficirsko obleko preoblečeni v ustaši bombe v predsobe ministrskega predsednika Stolypina. Učinek je bil grozen. 70 oseb je bilo ranjenih, 27 pa ubitih. Med ubitimi so minister Hrosov, general Lanjatin, ceremonijski mojster Vosonin, policijski agent Kazaurov i. dr. V najbolj zastražene kraje pridejo tedaj ustaši. V Odesi je bil ustreljen polkovnik Ražmanjev. V Erivanu so oropali ustaši pošto za 148.000 rublov. V Morozovi sta se uprla dva bataljona vojakov. V Cirkeskem pa so postrelili kozaki poveljnike in se uprli. Na kolodvoru v Petrovem dvoru je ustrelila mlada dekla generala Mina.

Deželni zbori bodo letos le za dva ali tri dni sklicani; sklepali bodo le začasni deželni proračun. Šele prosinca prične pravo zasedanje deželnih zborov. Le moravski deželni zbor imel bo deklepati že letos o narodnih deželnozbornskih kurijah.

Meščanska vojna na Kubi. Male državnice v srednji in južni Ameriki imajo skoraj vsak teden vojsko. Ali zdaj se je pričel na otoku Kubi pomembnejši boj. Kakor znano, postala je Kuba l. 1902 republika (ljudovlada) in to pod predsedstvom Estrade Palma. Poleg republikancev pa živi na Kubi stranka, ki hoče vstopiti v severno-amerikansko državno zvezo. Zdaj je postala ta stranka tako močna, da je pričela z uporom. Selež upornikov je provincija Pinar del Rio. Vneli so se krvavi boji in uporniki so zasedli mesta St. Luis, Katalina in St. Juan. Vlada združenih držav bode tudi nastopila in pričakovati je tedaj, da zmaga uporniki.

Dopisi.

Iz Podrede. Naš župnik Matija Vaupotič je jako „ugleden in vzoren“ farček, v nekaterih „čednostih“ ga skoro nima para. O božiču in zdaj na Ožbaltovo ni hotel iti v Pečico služiti sv. mašo, kakor je to bilo dozdej navada, in to zato ne, ker je zahteval za pot plačo skoro kakor kak minister-president, a tej mu cerkmajstri niso mogli dati. Za spovedne listke mu je moral vsak dati po 20 v, kdor jih ni imel, ni dobil listka in je potemtakem moral ostati brez velikončne spovedi. Za spredenje bolnikov zahteva od vsakogar po eno krono — baje za mežnarja, pri krstu ravno tako. Na veliko soboto ni prišel žegnati pisanke v kriško občino, kakor je to bila dozdej navada, ampak je moral priti sosednji gospod iz Zdol. Lenoba lenasta! Križev teden ni imel v Pečici procesije. V šolo gre malokdaj, in kadar že gre, potem tam otroke psuje kakor cigan svojega psa! Katerim otrokom se v šoli zazeha, tem pravi: Kaj si pa ti jedel doma podgane, da ti ne dajo miru? — Ti nisi Božiček (tako se tu piše en šolar) ampak hudiček! — V šoli se pred otroki večkrat ponosno vdari po svojih prsih ter pravi: „Ali mislite, otroci, da se jaz bojim vaših staršev? Lejte, kako sem močan!“ V cerkev pa zdaj jako malo ljudi zahaja zavoljo Vaupotiča, zato lahko vera peša, ako nam škof pošiljajo take „uhovnike“. Mi hočemo imeti dušne pastirje, ne pa voharje.

Op. pred. Ali je vse to znano kozjanskemu g. dekanu, in mil. knezoškofu in kaj hočeta storiti, da se v ono faro povrne red in da se te žalostne razmere kmalu predrugačijo?

Iz Trbovelj. Pred malo tedni si je tu igral 12 letni deček Rudolf Vozel s psom Dvorška, komija pri rudniškem konzumu. Ali vročekrvni

komij se je tako razjezil za to na dečka, da mu je surovo pretepel. Zato je, dobil v Laškem 36 ur zapora, dečku mora plačati 50 K za bolečine, drugih stroškov pa tudi ima še nekaj poleg. Ko je policaj Uršič prinesel onemu dečku poziv za sodnijo, mu je rekel: Ko bi te jaz bil dobil v pest, bi te bil gotovo še bolj premikastil! — Glejte, taka živina je ta Uršič! Dne 14. t. m. je šel ta policaj Uršič v Laško za pričo znani tu besedljivki Ani Krajšek. Ta mu je kupila velik porcijon gulaša ter mu prigravarjala prav sladko: Uršič, le jej, privošči si, tako fejt gulaša ne dobiš v Trbovljah! Ali Uršič je pri pričevanju pogorel, in baba je zavoljo svojega jezička dobila 14 dni zapora, Uršič pa bi za svoja „junaška“ dela zaslužil najmanj 12 mesecev kajhe, ko bi šlo po pravici in njegovih „zaslugah.“

Iz Št. Jakoba v Rožni dolini. Župnik Ražun in župan Kobenter sta vam dva zrela ptička, kar kosmatega bi hotela požreti vsakega nemčurja. Česar pa ne zmoreta sama, k temu si pokliceta par kranjskih študentov na pomoč. Tako je bilo tudi ob veselici dne 25. avgusta. Ti študenti in naši domači prvaško-klerikalni divjaki so vam vsi ljubo noč kakor stekli volkovi letali okoli hiš po vasi ter upili! „Pobijmo nemčurje, črna zemlja, grom in pekel!“ Tako se je ponavljalo tudi drugi večer in Bog zna, kaj bi se bilo zgodilo, ako bi ne bilo v vasi slučajno nekaj žandarjev. In kdo je tega kriv? Župan šunta, župnik šunta! To so slabi izgledi naših predstavljenih in se potem ni treba čuditi, da tu vera peša.

Iz Slov. Plajberga na Sp. Koroškem (Občinske zadeve). Pred kakimi 40 letni, dokler smo tu imeli rudokop, je bil naš kraj premožen, do 50 rudarjev je tu bilo, ki so po leti ob času košnje prav radi tudi kmetom pomagali. Zdaj so delavci odšli v druge kraje. Pred 40 letni je tu bilo tudi dosti živine, do 400 goved, do 1500 ovac in 150 koz se je paslo čez leto v pašnikih, zdaj pa sme vsak posestnik le toliko živine pasti, kolikor ima zapisanih. Takrat je tu dobil kmet lahko hlapce in dekleta, zdaj gre vse v mesto v tovarne, takrat je bilo dosti lesa, a je bil po ceni, zdaj, ko je drag, pa ga ni več. Zato se kmetom v Slov. Plajberku leto za letom slabeje gođi, ko plačila od leta naraščajo. Pod prejšnjim županom od l. 1894 do 1905 so bile obč. doklade 46% na leto, zdaj pa jih je 111%. Poprej je bilo za občinsko pisanje 20 K na mesec, zdaj pa 50 K, čeravno je zdaj veliko manj opravka pri občini kakor prej, dokler so tu še bili rudarji in obč. pisar je samo takrat v pisarni, ko se mu poljubi, včas je obč. urad kar po dva dni zaključčen, in ljudje zastoj trkajo na vrata. Občinska jaga (lov) bi imela biti že s 1. julijem t. l. dana v najem, a še zdaj se ne ve, kdaj se dražba izvrši. Posestniki torej ne dobé nobenega štanta od obč. lova. To vse so reči, ki občino oškodujejo in treba je, tako ravnanje javno ožigosati.

Iz Globasnice. (Klerikalna veselica.) V nedeljo dne 19. t. m. je tu v Haberjevi gostilni „slavno“ izobraževalno društvo igralo neki rauberštikl, nekaj otrok in starih babšet je prišlo gledat to prvaško-klerikalno komedijo. Vse je zbobnal župnik iz Koprivne. Včas ga kar celi teden ni doma, ko mora kot teaterdirektor laziti po drugih krajih. Ljudje se že čez to pritožujejo in to ne brez vzroka, saj se tu ovce brez pastirja lahko porazgubijo po strmi Peci. Fantje, ki so pri tem teatru igrali, so bili jako zadovoljni, ker so spremljevali dekleta po noči na dom po izkušnjah in potoma so še marsikatero probali in zašpilali — v 9 mesecih pa pride vse na dan. In ako bo naše izobraževalno društvo tako delalo naprej, bomo imeli v naši okolici kmalu dovolj „izobraževalnih“ novorojenčkov.

Od Sv. Antona v Slov. gor. Kaplan Lasbaher. Ta žegnani fant je postal muzikant in kapelmajster antonjevskih tamburašev. Nakupili so si take dolge štrmente, kak so jih svoje dni imeli stari cigani. Radovedni smo, odkod le dobivajo za ta stari farček, naj izjerkoli ne da nič! Imajo sicer med seboj enega igrača, o katerem se je pravilo, da ponareja denar, ali tisti pojba se nam zdi le preneumen za to! Oj to vam bo zdaj lišno pri Sv. Antonu! Fantje bodo brnkali, dekleta pa bobnala — ali z bobnom samo hodila nekaj časa. Največ teh tam-

burašev je še za ušesi mokra deca, a ošabni so vati že kakor petelin na gnojšču. Tema je je Lasbaher naučil. Lasbaher, po domače „Ivanjski Pepek“, je tudi komendant. Komandira, v katere krème in trgovine naj hodimo katerih naj se ogibljemo. Ali pje Lasbaherček pazko imej, da si pri tem ne osmодиš prstor. Od poštarja je hotel izvedeti, kdo v fari je mročen na Štajerca, a tu je naletel na pravega! Dozdaj mu baje zveni v ušesih, kar je takrat čul. Zato je dejal, da bo farmane pikal in pikal in to dela tudi v resnici, samo da se povsod sam opika. Pepek, kako je že bilo s tistimi podpisni, ki si jih dal pobirati po fari, da odstraniš osebe, ki ne plešejo po troji muziki. Koliko podpisov si vendar dobil? No, pove nam le, kam si shrnil tisto debelo figo, ki jo neki odločen mož pokazal tvojemu podrepmniku kateri je za te nabiral podpise? Smolo pa tudi imaš s prvkami iz Marijine družbe, ti stih maček! Pšasat so ti šle, ti si se res jezil na tem in jih izbrisal iz družbe. Lej, to ni bilo lepo, mladi svet se rad zavrti in zasude. Pevke so začele štrajkat! Kdo bi to bil priča koval od teh nežnih stvarc? Ker se v cerkvi ni več pelo, ni tam bilo več veselo in Pepek se je umaknil kakor Rusi od Port Artura, dekleta je sprejel spet v družbo, ne vemo, ali spokojne ali nespokojne. Lej, Pepek, še z glavo moreš skozi zid, kako pa boš še-le brez nje. In ob glavo, ob pamet boš, čim bom zabezopet udrihati po Štajercu in napredni stranki. Vi pa, Antonjevčani, naročujte si Štajerca in ga pridno berite, pripravljajte pot za samostojno napredno kmečko stranko. Ni treba, da bi nam pred kakim kaplanetom tresle hlačice. — Napreden antonjevski kmetavzar.

Somišljeniki „Štajerca“!

Vi poznate svoje sovražnike, čeprav prihajajo v ovčji obleki. Stoletja so Vas držali v te in suženstvu in zanaprej imajo isti cilj.

„Štajero“

pa je pričel pogumno in odkritosrčno boriti proti vsemu, kar je gnilega in slabega v naši domovini.

Za hvalo gosposke

se ne borimo, — veseli smo, ako nas sovražna prvaška gosposla, ker je to dokaz, da smo se rili svojo dolžnost. Vaša dolžnost je, da

naročate, razširjate in čitate

brez strahu edini

napredno-ljudski list „Štajerca“!

Kmetje, delavci in obrtniki! Otresite se jamčnih prijateljev, katerim ste le molzna krava.

Naročajte „Štajerca“,

ki je stal, stoji in bode stal na stališču narodne in nikdar ne na stališču narodnih pijavk.

Zahvaljajemo se novim naročnikom, kateri smo v zadnjem času izredno veliko dobili. Če i starejšim naročnikom, ki žrtvujejo veliko našo idejo! Ali še več dela je treba! Mi smo svojo dolžnost, storite jo tudi Vi!

Kdor je z naročnino zaostal, naj jo vplača takoj, ker drugače mu moramo list vstaviti!

Naročnina stane za celo leto 2 K, za pol leta 1 K.

Torej, somišljeniki, na delo!

Uredništvo in upravnništvo

Novice.

Šola in stariši. Počitnice se bližajo k jemu koncu. Zato je pač umestno, da izpravimo par besed o razmerju med šolo in stariši. Kajti mi, katerih nazori so vkoreninjani ljudstvu, trdimo in bodedo trditi, da so stariši v prvi vrsti poklicani, dolodevati o šoli in čeprav ne nasprotujemo sporazumljenju z učitelji, vendar kaj v obeh smislih nasprotujemo mladi kaplani naj imajo prvo besedo v šoli, rovske kuharice naj komandirajo čez učiteljske stariši pa naj izročé deco brezpogojno ljudem ki niso nikdar skrbeli, negovali ali vzgojevali otroke. In ker poznamo te mračnjaške obročamo se ob koncu počitnic do starišev

jim priporočamo ter jih kličemo na njih dolžnost! Treba je, izvoliti deci v prvi vrsti pravo šolo. Ne bojimo se nasprotniških psov in zato naglašamo zopet pomen nemščine. Človek brez nemščine ne pride nikamor! Ako študira raznemščini mora nemški jezik, tako pride, k vojakom, smati mora nemški, ako išče službo, zahteva se nemščine; niti dobrih kmetijskih knjig ne more čitati, ako mu je nemščina tuja. Stariši bodo sklepali iz teh resnic, da je treba pošiljati deco v nemške šole. Kjer pa ni nemških šol, naj se sberó stariši in naj zahtevajo upeljavo nemškega poduka vsaj v višjih razredih. . . . Kajti otroci bodo proklinjali svoje stariše, ako bi morali ostati i za bodočnost trpini kot so ti stariši trpini! Stariši naj se tedaj ne pusté zapeljavati od volkov v ovčiji obleki, ki smatrajo narodnjaške fraze za važnejše nego bodočnost dece! Pri deci se neha politika in treba je napraviti vse to, kar koristi deci resnično, ne pa to, kar koristi prvaškim voditeljem. . . . To smo hoteli za danes povedati, kajti šola nam je prva skrb in nikdar ne bomo trpeli, da bi politični bajci izrabljali svetišče šole v svoje nečedne politične namene! Torej stariši, pazite z neutrudljivimi očmi na šolo, to je na bodočnost nežne dece, ki je vaša kri in vaše meso!

Za papežom se škof! Knez in škof Lavantinski, dr. Mihael Napotnik v Mariboru je imel na prvi seji škofijske sinode dne 7. avgusta 1906 imeniten, prav naših razmer se tičóci govor. Pečali se bomo s tem lepim govorom še pozneje. Za danes omenimo le par zadev. Knez in škof je dejal dobesedno: „Katoliški duhovnik se mora skrbno varovati ne samo vsega, kar je po božjih in človeških postavah prepovedanega, tudi ne samo onega, kar ima na sebi kakoržekoli znak lahkomielnosti ali pa ničemurnosti; on se mora tudi mnogo takega odreči, kar je počtenemu mežu med svetom dovoljeno. . . duhovnik je v svoji vesti ne redkoma zavezan, da se varuje najnedolžnejših stvari, ako se o njih slabo sodi. Jasno razpravlja o tej reči sv. Pavel, ki sklepa z velepomembnim stavkom: Če jed pohujša mojega brata, ne bom jedel mesa vekomaj, da svojega brata ne pohujšam (I. Kor. 8, 13). In sveti Tridentinski zbor trdi, da so tudi mali pregreški pri duhovnih primeroma zelo veliki.“ — Te besede nam dokazujejo, da ima knez in škof Napotnik prave pojme o duhovniški dolžnosti. Žal, da ga mladi duhovni ne čujejo! Kajti koliko je kaplanov, ki pohujšujejo vernike, ne z malimi, temč z velikimi pregreški, ne s tem, da jedo meso, temč s tem, da doživljajo drugo „meseno“ veselje, ne s tem, da se ne varujejo nedolžnih stvari, temč s tem, da delajo, kar je po človeških in božjih postavah prepovedano. Ali naj zopet imena napišemo? Saj jih vedo že itak vsi, knez in škof, pošteni duhovniki in ljudje tudi! Ko bi imel škof Napotnik boljše svetovalce okoli sebe, ki bi mu dajali počteno vino, ne pa brzgo, napravil bi že davno red. Knez in škof naj bi se le spominjal svojih doživljajev v Bosni, ko je trpel kakor navadni vojak pred turškim navalom in razumel bode, da ljudstvo ne kolne svojih dušnih pastirjev, dokler so ti pastirji pošteni in taki, kakor jih zahteva — sam škof Napotnik v svojem govoru: „Se večjega pomena pa je to, da je katoliško duhovništvo po ostri postavi zavezano, živeti vzdržno in deviško-čisto.“ In to je tudi, kar mi vedno naglašamo! V stoterih krajih morajo ljudje opazovati razudano življenje duhovnov, ki žive s svojimi surovimi kuharicami „na koruzi“; morajo očetje skrivati svoje žene in hčere pred zaljubljenimi črnosuknježi; morajo matere z bojaznijo, s strahom pošiljati svoje otroke v šolo, ker je katehet takšen — kakor Rabuza. Res, škof Napotnik bi bil lahko najbujši grešnik, ali zaslužil bi si nebesa, ako bi pripravil slabe duhovnike na pravo pot! Škof in papež sta našla iste besede, — upajamo, da bo besedam sledilo dejanje!

„Südösterreichische Stimmen“, „časopis“ v Mariboru, ki je nemško pisan, ali zagovarja politiko prvakov, ki se zastopi jako dobro na črno šolo ali preklicano malo na življenjske potrebe, ki imajo svojih predalnih prostor za „freimaurerske“ članke, ki pa pozabi poročati o škandalčnih raznih Rabuz, Herkov itd., ki nima naročnikov, temč živi le od drobtinice,

padajočih od škofove mize, — ta „časopis“ torej nas psuje v eni zadnjih številka na nečuvan način. Vidi se takoj, da so se naučili gospodje psovanje od „Fihposa“. Ali mi nimamo volje, zapravljati papir in čas s prepričom s takimi listi. Bojnjemo se iz vsakega psičke, male, sive, črne kužke pa pustimo lajati. . . Sapiienti sa!

„Katoliški shod“ v Ljubljani se je popolnoma izjalovil. Trobili so klerikalci sicer na ta shod z vzemi trombami ter vpili kot pri cirkusih: „Nur herrreinspaziert“, — ali ljudje postajajo pametnejši in nočejo biti več štafaža ljudem, ki nosijo vero na jeziku, v srcu pa kačjo zalego. Iz vse Slovenske je prišlo v Ljubljano komaj 4000 oseb. Iz Štajerskega so se hoteli pripeljati s posebnim vlakom, pa jih je bilo premalo. Naravno, štajerski kmet ima druge skrbi kakor šenklavska gospóda. Korošci se sploh niso udeležili shoda; rekli so, da bi bilo pod njih častjo, da bi bili izdajalci, ako bi priromali v Ljubljano, med tem ko so ljubljanski klerikalci „pokopali tužni Korotan.“ Ljubljansko ljudstvo pa je sprejelo te uboge zapeljane črede nevednih ljudi s smehom, jih je zasramovalo in brilo norce iz njih. Ali je treba, da se kmete razpostavlja mestnemu zasmehovanju? In sicer samo za to, da sme imeti dr. Žlindra lep govor in da se baha kaplan Lampeč, češ, to vse je naša armada. . . „Katoliški“ shod je bil le politična komedija prvaško-klerikalne gospóde, in zato ne bode koristil in ne bode škodoval — kakor Blažov žegen.

Cesarja so pozabili! Prvaški klerikalci se radi bahajo s svojim geslom „Vse za vero, dom in cesarja“. Na „katoliškem“ shodu pa je dejal Janko Sedej iz Goriskega: „ . . . veže nas ena misel; imamo eno srce: Vse za vero, dom.“ — Cesarja so torej že izpustili! Glej, glej, — polagoma bodo klerikalci tudi „dom“ iz svojega gesla izpustili. Ostala bode le „vera“ . . . „Vera“ pa je klerikalcu le klečeplaztvo pred kaplančki, le „kšeft“ za svoje žepo.

Dr. Žlindra, imenujejo ga tudi Šusteršiča, je imel na „katoliškem shodu“ prvo goflo; sploh je ta človek komandant črne armade na Slovenskem in kdor mu pete ne liže, je proklet. Mož se je delal tako pobožnega, da človeku kar slabo prihaja. In ta mož je bil v svojih mladih letih vs drugo kakor dober „katoličan.“ Ali za „kšeft“ se naredi vse! Sicer so pa vsi prvaški „voditelji“ ednaki. Šusteršičov brat je nemški nacionalce. Klerikalec Šuklje na Dolenjskem je bil leta in leta voditelj „brezverskih liberalcev“, urednik „Slov. Naroda“ Malovrh je pisaril v „Laibacher Zeitung“ članke in bil takrat „Nemec“. Klerikalec Gostinčar je bil dolgo socialni demokrat. Ljubljanski župan Hribar je govoril izključno nemško, ko je bil še navadni agent. Klerikalec Moškerc, slavni urednik zakotnega lističa „Naše Moči“, pretepava svojo ženko, klerikalca Štefeta, urednika „Slovenca“, pa pretepava njegova ženka, ali obadva sta velika „kristjana“ itd. In takim ljudem naj bi ljudstvo sledilo? Ljudstvo bi bilo potem podobno teliču, ki sledi radovoljno mesarju — v klanico.

„Mladoslavenc“ je ime novega lista, kate-rega je pričel izdajati neki „narodni konzorcij“ obstoječ iz prvaških dohtarjev v Ljubljani. List je glasilo nove „čiste slovenske stranke“ na Štajerskem, torej tistih par liberalcev, ki se nahajajo v naših pokrajinah. Mi hočemo počakati s svojo sodbo o listu. Za danes pa že lahko omenimo, da je odgovorni urednik znani komi Križman, mož, ki je udan pijači kakor malokdo drugi in ki ima precej temno preteklost. In že to dejstvo nam dokazuje, da bode „Mladoslavenc“ hodil pota „Kranjskega pankerta.“ Tega se sicer ne bojimo. Vsi listi, ki so bili ustanovljeni proti „Štajercu“, so doslej žalostno propadli. Le opozoriti hočemo naprednjake, naj ne sedejo kakemu Križmanu na limanice. Mi imamo „Štajerca“, ki brani, štiti in zagovarja ljudstvo, — drugih listov ne potrebujemo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Raztrgana srajca iz Polensaka. V našem uredništvu se nahaja nekaj imenitnega; zastava prvaškega klerikalizma, znak bratovske ljubezni župnika Valenka iz Polensaka. Raztrgana, je, kakor da bi prišla iz turške vojske in vsakdo si jo lahko ogleda — zastoj. Ta „zastava“ je

pravzaprav srajca in to srajco si je prinesel pošten mož Franc Segula od božjega pota iz Maribora. Ta Segula je okoli 25—30 let opravljal v Polensaku zastoj cerkvena dela, je oblačil, lase strigel in bril župnika Valenka, in zdaj ima za zahvalo — raztrgano srajco. Kdo mu jo je strgal? Potrpite! Segula je pil pri svoji hiši in s svojim žganjem bratovščino z mežnarjom Glavnikom; poljubila sta se, segla si sta v roke in si rekla „ti“. No, potem pa si je mežnar mislil, da je bilo premala šnopsa za tako veliko „čast“, da mu sme „kdo“ „ti“ reči in je zahteval od Segule še nadalje komplimentov. Segula pa si je mislil: šnops sem plačal, torej velja „ti“ in ne več „vi“, ali pa „oni“ gospod mežnar. In zato vsa jeza! Pa še naprej: kakor običajno, je hodil tudi letos mežnar klobase fehtarit. Pri tem je imel smole, padel je in se mu je noga zvila. Dolgo je ležal bolan in med tem časom je opravljal Segula vso njegovo delo. To je bilo sicer mežnarju prav, ali ni mu bilo prav, da je mož zato tudi plačo zahteval. Segula pa je to storil, ker žalibože ne more od tistih klobas živeti, katere mežnar sné. In od tega časa je bila jeza velika! V sakristiji (žagrebu) je skrival Seguli orožje in tam sta se tudi prepirala, tako da je bilo slišati prijazne besede „rekrut“, „bnt!“ „junc“ daleč naokrog. Mežnar, mogočni gospod mežnar je končno rekel, da nima Segula v cerkvi nič več opraviti. Segula pa se je še naprej silil, sveče prižigati in „šamerla“ postavljati. Župnik je dal namreč na nasvet znanega Cifa napraviti nov tabernakel za 1400 K, ki je tako visok, da je „šamerle“ potreben; v novem tabernaku ni niti prostora za monštranco in kelije in je vsé tako stlačeno kakor v rezervistovem kofru. Ubogi Segula se je silil, zdaj pa ima plačilo — raztrgano srajco. Ali kdo mu jo je strgal, za Boga? Le poslušajte! Župnik Valenko pozove Segulo k sebi; komaj je stopil čez prag, že je pričel župnik kričati in psovati. Kuharica Gerčka je tekla urnih nog po mežnarja Glavnika, le ta je hitro prisopihal in že sta imela Segulo med seboj, al fajmošter je moža držal, mežnar pa je udrihal po njem ter ga tiščal za vrat kakor ropar v gozdu. In tedaj sta mu raztrgala srajco, ki visi danes v našem uredništvu, tako da jo lahko vsakemu pokažemo kot lepo zastavo, ki oznanjuje čast in ljubezen čedne dvojice Valenko-Glavnik. Uredniki „Štajerca“ pa so kupili možu novo srajco in pride lahko ponjo! Kaj pravite ljudje, ali to ni lepo? To je resnica o raztrgani srajci iz Polensaka!

V sv. Jurju ob Ščavnici so imeli klerikalni prvaki 12. t. politični shod, boljše rečeno: zidali so zopet na svojem babilonskem stolpu. Hofrat Ploj je ropotal čez Korošce, češ da ga kregajo, ako ravno je res grozno veliko za Slovence storil, čeprav so Slovenci danes še revnejši kakor pred Plojem. Nekateri napredni kmetje so se sicer vježili in so povedali gostobesedni gospodi svoje mnenje prav pošteno. Ali kaj pomaga, hofrati se brigajo malo za kmetске želje. . . Neki dr. Grossmann je potem priporočal, naj se združijo Slovenci z brezverskimi in brezfarodnimi socialisti, samo da premagajo Nemce. Ko bi mi svojim somišljenikom kaj takega priporočali, bi nas gospodje okoli „Fihposa“ križali. Razni „odreševalci naroda“ so potem še pridigali o najrazličnejših stvarih, kakor o sprijaznenju z Italijani (!), o izkušenih hebamkah, o odpravi oskrbovalnih sprejetišč, o pohajkanju in zdi se nam, da tudi o majskih kebirih. . . Občinski predstojnik Nemec je psoval okrajnega načelnika Vračka ter pokazal, da mu diše njegovi denarici. Potem so vsi skupaj tulili, da Zgorna Radgona ne sme postati trg; no, Radgončani zdaj vedo, pri čem da so. Nadalje se je izjavilo „zaupanje“ hofratu Ploju. Kdo ima zdaj prav? Koroški duhovni in klerikalci pravijo, da je hofrat Ploj „izdal in pokopal“ Koroško, kranjski klerikalci pravijo, da ni nič vredan, zg. radgonski pa ga dvigajo v deveta nebesa. Babilonski stolp. . . Tudi kaplančetu Korošču, ki se ni upal priti na shod, so izjavili „zaupanje“, kajti fant je že 14 dni poslanec in je že 99 krat „rešil“ slovenski narod. In ako se svet ne podere, zapisano bode v bodočem v marsikaterem stranišču tukaj, namesto „hier“ v večni slavo poslanca Korošca. . . Možakarji so tudi protestirali, pa ne vemo, ali čež majske kebre ali čež izkušene

hebamke. Končno so sklenili ustanovitev političnega društva za zgorradganski okraj. In takaj bi se kmalu zlasali. Ljutomeržani še niso popolnoma pod kaplansko komando in niso hoteli tega društva. Kmalu bi frčale klofote. Ali končno je zmešetaril hofrat Ploj celo strar. Društvo se je ustanovilo le za zg. radganski okraj, ali kadar bi Ljutomeržani pokazali, da mislijo z lastnimi in ne s Koroščevimi možgani, zapeli bodo klerikalci drugo pesen. Hofrat Ploj in fajmošter Kunej sta dobila še častno diplomu; nekaterim navzočim se je pričelo kovčati. Potem so pričeli fantje piti; pili so na „slovensko domovino“, pili v „imenu sloge“, pili za „pravice naroda“, pili, da bi premagali hebamke, pili na vse pretege... In hvala Bogu, — slovenski narod na Spodnjem Štajerskem je zopet enkrat „rešen“... in hebamke so premagane... in majski kebrbi tudi...!

Iz Trbovelj. Do danes nas pijani policaj Uršič še ni tožil in do danes še ni dobil zaslužene brca. Omenimo, da so pisali tudi že nemški listi o tem alkoholistu, ki spada kot neozdravljiv pijanec v bolnico ali pa kot kršitelj zakonov v zapor. Sramotno je za občinski svet trboveljski, da ne napravi reda. Župan Roš mora Uršiča prisiliti, da nas toži, ali pa da grè v deželo, kjer je še kaj divjakov. Mi smo očitali Uršiču celo vrsto po zakonu kaznivih dejanj in mi ga imenujemo javno moža, ki spada v ječo, — toraj nas mora tožiti, ali pa mu lahko najzadnejši „zajbrove“ v obraz pljuni. Župan Roš, povejte temu pijancu, kaj je čast. Kajti drugače se bode Vas na odgovor klicalo v deželnem in državnem zboru. Ali morda čakate, da bi si zopet kakšen Cilenšek Miha sam pravico naredil? Ali čakate nesreče? Policaj mora biti poštenjak, ne pa pijanec, ki je za alkohol tako vnet kakor star soldat za čik! Župan Roš, — caveant consules!

Znani Caf v Sv. Tomažu pri Ormožu je hotel imeti svoj „teater“ v šoli, ali oblast mu je to nečuvano prošnjo odbila. In tako je prav! Ako hočejo farški podrepani svoje otročarije uganjati, naj grèdo na gmajno; šola pa je določena za poduk dece. Sicer pa naj bi se mogočni Caf raje za druge stvari brigal. Prav dobro bi bilo, ko bi fajmošter pazil na to, da ne bi njegov kaplan lačen po vasi pohajal. Sramotno je, da Cafova kuharica kaplanu niti toliko jedi ne daje, da bi se nasitil. To je resnica in ne „teater“! Kaplan je lačen, fajmošter pa vprizarja komedije! Sicer pa poznajo ljudje „pobožnega“ Cafa itak dobro in mi bomo skrbeli, da se ga še bolj izpozna in izvedo tudi nad Cafom stoječi ljudje o njegovem postopanju. Se razumemo, kaj ne?

Vse za vero, dom in cesarja! Lepa je beseda; ali s tem, da se jo izpregovori, kadar se blišči rujno vince v kozarcih, še ni dosti, — treba jo je tudi držati. Ali na čuden način uveljavlja župnik v Veliki Nedelji to geslo. Na cesarjev rojstni dan se bere po vseh cerkvah sv. maša. Župnik v Veliki Nedelji pa je bil menda prelen, da bi to storil. Bekel je hladnokrvno: ob 6. uri opravi svojo mašo, pa fertig! Ali to pot se ga je prijelo za ušesa. Neki tam naha-jajoči se gospod je zahteval odločno, da se bere cesarska sv. maša ob 8. uri in jo je tudi plačal. Potem se je moral patriotični fajmošter udati. Prihodnjic bode pa zopet v krčmi vpil: vse za cesarja! — Vse za dom! Ognjegasci so vendar prepotrebni za varstvo doma. No, pred kratkim so imeli desetletnico; prsil so pri ljudeh za podporo in prišli tudi k fajmoštru. Ali črnosuknež jim pove v obraz: Jaz ne dam nič, ker nisem vaše stranke... To je — vse za dom! Ali vpraša požarna bramba kaj, kadar gori? Ali dela pri ognju razloček med to in ono stranko? Ne, povsod in tudi pri fajmoštru bi žrtvovala svoje življenje in to ima zdaj za zahvalo! — Sicer pa se vtika ta fajmošter v stvari, katere ga prav nič ne brigajo. Tako je interpeliral upravitelja (Verwalter) Fluhera, zakaj da bere naš list „Stajerca“, ter ga opominjal, naj to opusti. Ja hudirja, kaj Vas pa srbi, gospod fajmošter? Verujemo, da Vam je „Stajerc“ neprijeten, kakor je vsem slabim duhovnikom neprijeten. Ali brigajte se za cerkev in za nič drugega in nikdo Vam ne bode rekel napačne besede! Mislimo, da se razumemo.

Obreklijv klerikalec obsojen. Posestnik Kupčič s Ptujске gore, ki je ob zadnjih državnozborskih dopolnilnih volitvah v 5. kurijo nesramno psval našega kandidata Vračka, je bil zato pred ptujskim sodiščem obsojen plačati 70 K globe, ali 7 dni zapora. Zagovarjal ga je znani poštenjakovič iz Ptuja — dr. Zguba.

Hofrat Ploj „prijatelj“ kmetov. Ploj, Mikl in konzorti so si vtepli v svoje butice, da se mora zavreška pošta odstraniti od Ptuja in zvezati z Moškanjci. No, prvaki obračajo, Bog pa obrne. Proti tej neumnosti se je vložil ugovor in ministerstvo je ravnokar odločilo, da ostane stara zveza Zavrč-Ptuj. Ploj, ki je zopet hotel zahrbtno škodovati okraju in kmetu, ima za eno blamažo več. Možem pa, ki so se ptegnili za staro in edino praktično poštno zvezo Zavrč-Ptuj, pa bodi tu izrečena naša prisrčna zahvala.

Solske ogleda, ki ne trobijo v prvaško-klerikalni rog, hočejo požreti s kožo in lasmi. Naravno, boje se, da bi napravili ti ogledi iz šole to, kar mora šola biti. Oni hočejo šolo le za poneumnevanje dece, le za vzgojitev klerikalnih backov, ki imajo plesnive možgane. Ali kaplančki ne bodo prestrašili izkušenih mož, ki žive med narodom in vedo, kaj potrebuje narod. In zato naj napravijo prvaki seje ob polnoči ali pa ob 5. uri zutraj, — gotovo je, da bodo napredni ogledi prišli in delali resno za šolo. Šola ne sme biti politično taborišče nezrelih kaplančkov, — šola ima vzgojevati našo deca, in zato nam je sveta, in zato žrtvujemo vse zanjo!

Volitev v brežiškem okraju je prinesla seveda zmago klerikalcu Jankoviču, ki je dobil nad 800 glasov, medtem ko je ostal Kunej z nekaj čez 500 glasov v manjšini. Kdor pozna nasilno postopanje klerikalcev, se temu ne bode čudil. Ali značilno je, kako sta ta dva prvaška možakarja eden proti drugemu delala. V „Slovenca“ so očitali klerikalci Kuneju, da je v svojem prejšnjem službenem mestu poneveril denar in jo moral popihati. V „Narodu“ zopet-pa so označili učitelji Jankoviča kot pijančka, ki čveka in čenča neumnosti... No, hvala Bogu, enega poslanca več imamo zopet. V zadnjem času smo jih kar tri dobili: bojevnik za stranišne napise kaplana Korošca, tihega, zagrizenega klerikalca Vouška in zdaj še Jankoviča. Kaj si morajo drugi ljudje o Štajercih misliti, ker pošiljajo samo farje in farške podrepanike v zbornice?...

Nemški poduk v Ptujski gori hočejo pridobiti pametni stariši za svojo deco. Kdor ima pojem o pomenu nemščine in kdor se briga več za svoje lastno dobro, za pametno in srečno življenje, nego za belo-plavo-rdeče trakove prvaških hujskačev, ta bode dal starišem prav. Nadučitelj Serajnik pa hoče pokazati svoje bukove možgane vsemu svetu in zato rogovili proti nemškemu poduku na nesramen način. Nam bode to rogovljenje kmalu preveč in potem vprašamo šolsko oblast, ali je učitelj zato tukaj, da podučuje deco in jo pripravlja za življenje, ali pa zato, da psuje in hujska stariše ter da celo grozi, da bode otrocim sitnosti delal, ako se nemški poduk ustvari...

V Ptujski gori je nastal 27. t. velik požar ki je uničil 4 hiše; pogorele so Sternova, Bol-kovičova in Zadravcova hiša. Porod nesreče nam še ni znan. Ali poroča se nam nekaj zanimivega. Ptujška požarna bramba je prišla gasit, nista pa prišli požarni brambi iz sv. Lovrenca in Cirkovc. Čudom čuda, — od prvakov zaničevani Nemci so bili takoj pri roki, da pomagajo, — Slovenci pa ne. Kakor rečeno, se nam je to poročalo, in ako je istinito, potem ne velja noben izgovor!

Bela vrana. Žaliboža, da moramo imenovati dobrega duhovnika na Slovenskem — belo vrano. Zgorradganski župnik razume, da sramoti izkoriščanje ljudstva pravega duhovnika. Zato stori le svojo dolžnost in se za drugo ne mení. Pohvalno moramo omeniti, da ne pobira t. i. „bere“ in da opozarja celo občinske predstojnike, naj povedó ljudem, da ni potreba darovati v to svrhu. Prepričani smo, da bodo klerikalni petelini tega poštenega duhovnika kmalu izpodjedli. Zanimivo je, da zgorradganska kaplana živita v krčmi in ne v farovžu. Ne razumejo se s župnikom, kajti kaplana sta hodila v šolo prvaško-klerikalne politike, župnik pa se drži tega, kar je rekel papež!

Iz Ljutomerja nam piše izkušen kmet: Pred kratkim me vpraša tuji gospod: „Zakaj vaši gostilničarji ne točijo izvrstno domače vino?“ Odgovoril sem mu, da žalibože gotovo može premalo upoštevatjo in skrbijo za tuja. Glavno je, da se prinese na mizo pristno, domačo kapljico, in z veseljem bodo obiskovali tuji prekrasni naš Ljutomer. Dobro vince vidi in pije vsak rad! Zato skrbite, kajti drugače izgubimo tuja in dobiček ne bomo imeli od tega!

Veteranci v Središču — v škripcih. Ti možakarji so se pustili zapeljati od prvaško-klerikalnih hujskačev tako daleč, da so upeljali slovensko komando. Kdor je bil vojak, se takemu početju smeje in tudi klerikalci sami psujejo v svojih listih Ogri, ki hočejo ogrsko komando v armadi. Pred kratkim so poklicali središki veteranci ptujске slov. „Kriegerje“, naj jim pridejo na pomoč. Pa je šel dež in tako niso prišli. Zdaj bi pristopili radi k državni zvezi (Reichsverband), in imeli bi tudi radi zastavo. Zato je pa treba cesarjevega dovoljenja, možakarji pa ne vedo, v katerem jeziku naj napravijo prošnjo. Ali ni sramotno, da se puste ljudje, ki so morda svojo kri prelivali za cesarja, ki je vendar Nemec, tako daleč zapeljati? Tudi središki „feuerwehrji“ so na tem napačnem potu. In tako imajo od prvaške hujskarije le ta dobiček, da se jim ves svet smeje. Kdaj postaneta v Središču možje?

Primicijant, ki žuga zažgati. Pri sv. Marku niže Ptuja je domači primicijant po fari fehtal in tako prišel tudi k svojemu najbližjemu sosedu, ki mu je nameril polni vagan (med) rumene pšenice, in tudi par piščanc je dobil. Ko pa je novopečeni žegnani gospod izvedel, da gre tisti gospodar že drugi dan v toplice, je ježno z zobmi zaškripal: „Leite, jaz pa bom vam kožo vujžgal.“ In taki kozli se spuščajo v vinograd Gospodov!

Zagorje. Župnik Hlastec. Kdor Štajerca bere, bo „frdaman“, tako upije Hlastec na prižnici. Kaj pa, če ti tisto dolgolično Pepco, svojo kuharico, objemaš, ali to ni za Te večji greh, kakor če kdo Štajerca bere, ki kmetu le dobro želi? Napravi le zopet kmalu prvaško-klerikalni shod v Zagorju, ali tam govori o farških kuharicah, o farških pikantnih doživljajih, o farških pankrtih, ne pa o Štajercu in njegovem uredniku, razumeš, Jaka? To sporoči tudi svojim kompanjonom.

Brežice. Novi most. Brežiški prvaki niso se vdeležili slavnosti pri otvoritvi novega mostu čez Savo in so tudi okoličanom naznanili, da bodo smatrali vsakega Slovenca, ki bi prisostvoval pri tem imenitnem slavlju, za narodno izdajco. Pozna se, da so prvaki že čisto ob pamet, saj bodo most rabili večinoma le prvaki in prvaška — živina!

Novi sejmi. Namestnija v Gradcu je Ljutomeru dovolila več novih sejmov na leto in sicer vsak drugi v torek v mesecu, ako ni tisti v kvaternem tednu.

Študent na rajži. Dijak Karl Čepič v Mariboru letos ni napravil izkušnje, zato se je zbal in jo je peš odkuril v Bosno. V Bosanski Krupi pa ga je lakota prisilila, da se je tam oglasil pri žandarmeriji. Ti so ga potem poslali v Maribor nazaj.

Nesreča, nevihte in požari. V Mariboru se je pri delu polil s kropom pekovski učencen Joža Prek ter se je hudo opek. Zdaj je v mariborski bolnišnici. — Pri Sv. Antonu je posestnik Šujen zbežal pred nevihto na neki kozolec na njivi, a po nesreči je z njega padel ter si zlomil tilnik. — V Mariboru se je hotel ustreliti vojak Jaka Vogrin iz Leitersberga. Bil je baje malo vinjen, ni pozdravil šarže in zato je imel biti kaznovan. Zvoljo tega si je hotel vzeti življenje. — V Mozirju je dne 23. t. m. zgorela sušilnica za hmel, škoda je do 1000 K. — V Kamencah blizo Braslovč je strela vdarila v poslopje posestnika Travnerja ter mu upelnila vse do tal. Tudi en konj je zgorel.

Iz Koroškega.

Kmetijski shod v Weigelsdorfu v Rožni dolini se je vršil 16. t. m. Poslanec Wieser je govoril o denarnem stanju dežele. Med njegovim govorom je skušal urednik klerikalnega lista „Mir“ nemir delati; pomagalo mu je par mlečozožih

udentov. Ali kmetje so prijeli te Fantaline za
lesa in jih postavili na hladno. Wieser je oži-
gal delovanje duhovnov, ki se vrtikajo v poli-
niko. Poslanec Breitagger je govoril o lovskem
zakonu. Omenil je tudi, da izdaje koroških de-
lni zbor 6 1/2 od sto za kmetijstvo. Poslanec
Kmetitz je razjasnil delovanje prvakov. Rekel je:
"Mi hočemo prosti razvoj za vsak narod in tudi
Slovenec se ne sme zatirati. Tudi se ne borimo
proti veri, temveč le proti duhovnikom, ki iz-
obljajajo vero v druge svrhe. Končal je s „Slavo“
slocom na sporazumljenje obeh narodnosti na
koroškem. Kmetje, to so zlate besede! Skupno
hočemo, ali hujšakače je treba iztrebiti!

Nesreča pri streljanju. Iz Lavamünda (La-
vami) se nam piše: V Potočah pri Libelčah se
dne 26. avgusta ponesrečil ob procesiji pri
streljanju hlapec Franc Štibar. Ko je nasipal
smodnika (pulfr) v možnar, se je smodnik vnel
in ga popolnoma opalil po obrazu. Pogled je
popolnoma izgubil. Pripeljali so ga v Celovec v
bolnišnico.

Požari. V Ločah v Zilski dolini je ogenj
popelil posestvo kmeta Devca. Zgorelo je tudi
kraj živine. V Kamnu pri Doleh v dravski do-
lini je posestniku Konradu zgorelo gospodarsko
poslopje, v Sv. Jakobu v Lesachtalu pa je krč-
marju Gastingerju uničil ogenj hišo. V Vogličah
je zgorelo Bucijevo posestvo.

Strela je ubila. Dne 16. t. m. je razsajala
praska nevihta od Sv. Petra proti Trušnjam.
Medtem so se na neki njivi poskrili pod dežnik
otroci in dve ženjici. V tem je vdarila strela
in ubila 17 letno ženjico iz Kranja, druga pa
je le omotila. Otrok, ki ga je držala ponesre-
ženka v naročju, je ostal popolnoma zdrav in ne-
škodovan.

Zajc je splašil konja. Piše se nam iz La-
vami (Lavamünd): Dne 15. t. m. je Klem-
njev hlapec iz Ettendorfa peljal ženo Klem-
njevjeva žagmajstra in dvoje otrok na božjo
pot k sv. Križu na Koroškem. Blizu Labudi se
konj splašil zavoljo zajca, ki je ravno tja
proti konju priletel. Voz se je zvrnil in zdrobil
na kosce, konj je zdiral naposled v Dravo, kjer
ga še-le dobili. Žena se je močno poškodo-
vala in odpeljali so, komaj 24 letno, za otroke
v bolnišnico v Slov. Gradec.

Božji žlak je zadel neko priletno žensko iz
Kranja pri Labudi, ko je šla na delo k Strnicu
Greit. Našli so jo že mrtvo.

Gora se razsipava. Z gore Hochstadt med
Kolsdorfom in Labndom se že več dni siplje
sneženje, in gora je malodane vedno v prašnih
lakih. Cele pečine so odrgavajo in zasipavajo
snežno.

Sneg. Po koroških planinah, zlasti na Ka-
ranah, Dobraču in Grlici je 19. avgusta sneg
obelil vrhove.

Saksonski kralj se je dne 23. avgusta pri-
peljal v Trbiž na lov na divje koze (gamze).

Po svetu.

Iz blažene Amerike. Amerikanski pisatelj
John Sinclair je izdal znamenito knjigo o fa-
kriških klanicah v Čikegu. Miljonarji, ki pre-
važajo celo Ameriko in deloma tudi Evropo s
svojimi konzervami, so grozni brezvestneži. Po-
varjeno meso, na tleh ležeče kosce mesa, breje
kave, ranjena, poginjena, na koleri in tuber-
kulozni drag živina. — vse se porabi in prodaja
za drag denar. Res, bogataže, ki zastropijo
svoje ljudi, samo da bi svoj žep napolnili,
se moralo strogo kaznovati. Zanimivo pa je,
da so najbolj izkoriščanci izseljenci. In zato bi
bilo čisto, da se izseljevanje omeji. Ali to bode
mogoče, kadar vržo ljudstvo klavarno „politiko“
na staro železje in prične na svoje gospodarstvo
vplivati.

Pomen nemščine. Angleški list „Morning
Post“ priporoča Angležem najtopljeje nemški
jezik. List pravi: „Vsaka kultura je piskava
in enostranska, ako izbacne nemščino. Kajti
Evropa je plod razmernega upliva nemškega in
latinskega elementa. Zlasti važna je nem-
ščina za armado.“ — In Angleži so velik narod z
veliko kulturo. Naši prvaški prtljivkavci pa kriče
na nemščino!

Potres v Južni Ameriki. Ob obalih tihega
oceana v južni Ameriki se je zgodil velikanski
potres; v svojih posledicah je skoraj še hujši

nego potres v San Francišku. Mesto Valparaiso
in cela vrsta drugih mest je popolnoma uniče-
na, škoda pa znaša milijarde. Tudi znani Robin-
sonov otok je izginil. Tisoče ljudi je našlo
svojo smrt v razvalinah ali plamenih vsled po-
tresa nastalega ognja. Našli so se tudi takoj
roparji, ki so porabili dano priliko in kradli ter
plenili; vojaštvo jih je marsikaj postrelilo.

Iz črnega brloga. V Svacu na Tirolskem
imajo klerikalci svojo šparkaso. Zdaj se je izve-
dalo, da je osleparil kontrolor Steinlechner to
šparkaso za okoli 80.000 K. Prav klerikalni
red je vladal v zavodu, kajti 15 let ni bilo nad-
zorstva. Steinlechner je šel vsak teden k spo-
vedni in je bil torej najpobožnejši med pobožni-
mi. — Mestni urad v Celju je ostavil spre-
jetev cerkveno-konkurenčnih doneskov. Dvigniti
se je hotelo stavbene troške za opata Ogradi na-
enkrat; tako bi morali plačati davkoplačevalci
tudi za prejšnja leta. Poleg tega znašajo ome-
njeni troški le 13 000 K, med tem ko se hoče
dvigniti 16000. Mestni urad se je postavil prav
energično v branitev davkoplačevalcev. — Kle-
rikalni poslanec Huber v Gradcu ima že dlje
časa kamnolom. Zdaj poročajo listi, da ni obrti
nazaanil in ni plačal davkov. Svoje kamenje je
prodal okrajnemu zastopu. Ako kmet ne plača
davka, mu vzamejo zadnjo kravico; radovedni
smo, kaj bodo biriči s tem gospodem storili. —
V Mühlhausnu (Nemško) so obsodili župnika
Rotha radi sleparije in krive prisega na 8 me-
secev ječe. —

Zmes. Iz Lvova jo je popihal poštni urad-
nik Lukasjevič ter odnesel 24.000 K; kdor
ujame tička, dobi 1000 K. — Rokodelec Olah
iz Szala (Ogrsko) je umoril v vlaku svojo ženo,
kér ni hotela več z njim živeti. — V Španiji
se množi izseljevanje na grozen način; prebi-
valci celih mest se izseljujejo; tako so se izse-
lili vsi prebivalci mesta Boada in zdaj hočejo
isto v Bejarju storiti; vzrok tiči v izseanju
klerikalizma. — V Bruselju so bili zasuti 3
delavci v nekem vodnjaku; 7 dni so jih še žuli
trkati, ali pomagati se jim ni moglo. — V Dom-
bosteletu na Ogrskem je uničil požar 19 hiš;
3 oseba so zgorele. — V franciškanski cerkvi v
Karlstatu so oropali tatovi cerkvenega orožja v
vrednosti 20.000 K. — Bankje Valentin v
Nienburgu je napravil sleparstva za 200.000
mark. — Aretovali so sleparja Fischerja v
Altoni, ki je opeharil okoli 800 oseb za 30.000
K. — V Bibannu so vprizorili delavci splošni
štrajk; prišlo je do hudih bojev z vojaštvom. —
Na Italijanskem je stavalok 35.000 delavcev
riža provincije Vercelli.

Gospodarske.

**Olajšava zemljiškega davka za ameriške
nove nasade in za okužene stare vinograde.**
Štajerski deželni odbor v Gradcu je ravnokar
naznanil vinogradnikom razglas, ki ga tu s pri-
mernimi besedami prijavljamo: Na podlagi po-
stave od 15. junija 1890, drž. zak. št. 143, so
vinorodne parcele, ki so bile vsled okuženja po
trtni uši zrigolane in z ameriškimi trsemem
prenovljene, deset let proste zemljiškega davka.
To velja tudi glede takih novih vinogradov, ki so
se zasadili na neokuženih vinorodnih parcelah
ali na zemljiščih, ki so doslej služila kot njive,
pašniki itd. Vinogradnik, ki hoče, da se mu
zemljiški davek za dobo deset let oprosti, mora
v teku šestih tednov po dokončanem sajenju ali
prenovljenju vinorodnih parcel in vinskih na-
sadov tisto naznaniti pristojnemu davčnemu
uradu ali zemljemeru (geometru) ustmeno ali
pismeno. Če se ta rok zamudi, začne se opro-
stitev zemljiškega davka še-le z letom po pri-
javi za ostali čas desetletne dobe. O tem se
vinorejci obveščajo in pozivljajo, da prosijo brez
izjeme za oproščanje zemljiškega davka glede
novih nasadov. Občinske predstojnike pa pro-
simo, da tozadevne težnje kmetov in vinograd-
nikov podpirajo, naj zbirajo prijave o zgotovlje-
nih vinogradnih parcelah in iste naj predložijo
tekom določenega roka c. kr. evidenčni oblasti
pristojnega zemljiškodavčnega katastra. Tiskane
izkaze, v katere naj obč. predstojniki vpisujejo
prijave, dobivajo obč. uradi brezplačno od okr.
odborov. Nadalje se še opozarja na postavo z
dne 19. julija 1902, drž. zak. št. 1 ex 1903,
vsled katere se lahko izposluje delni odpis zem-

ljiškega davka za vse vinograde, če doneski istih
vsled trne uši pojemajo ali popolnoma prene-
hajo. V to svrhu je treba vložiti prošnjo pri
okr. glavarstvu v času, ko je še mogoče na licu
mesta določiti, kolika je škoda, torej še pred
trgatvo. Davčna komisija določa potrebno in obč.
predstojniki se tudi tu pozivljajo, naj vinorejce
podpirajo in njih prošnje pošiljajo okrajnim gla-
varstvom. Tudi zato dobijo obč. uradi brez-
plačno od odborov tiskane izkaze. Če se je
zemljiški davek odpisal samo deloma, dohodki
dotičnih parcel pa se še bolj zmanjšujejo ali
celo prenehajo, mora se zopet prositi za na-
daljni odpis zemljiškega davka. Popolen odpis
zemljiškega davka se dovoljuje le izjemoma.
Vinogradniki, v svojo lastno korist poslužujte se
olajšav, ki vam jih postava ponuja.

Letošnje premiranje goveda. Štajerska kme-
tajska družba v dogovoru z dež. odborom je
odredila sledeče dneve za ogledovanje in pre-
miranje (odlikovanje) spodnještajerske goveje
živine in sicer vse v septembru: 1. v Celju; 3.
v Slov. Bistrici; 5. za gornjegrajski okraj v
Ljubnem; 7. v Šoštanj; 10. v Ivnici; 12. v
Ormožu in 14. za gornjeradgonski okraj v Ore-
hovcih.

Razstava sadja. Od 29. sept. do 7. okt.
se bo vršila v Gradcu razstava sadja. Sadje-
rejci, ki se je želijo udeležiti, naj se obrnejo
naravnost na prireditelje in naj pišejo na naslov:
„Grazer-Herbstmesse“ v Gradcu, Neutorgasse,
Kaufmannshaus.

Vabilo. G. Turnšek, kmet v Grižah pri
Celju, je umen vinorejec, v njegovem vinogradu
še stara trta lepo grozdje rodi, ker on ve za
posebno sredstvo proti trtnim ušem in kiseljaku.
Zato vabi na dan 9. sept. t. l. ob dveh po-
poldne vse vinorejce, zlasti pa potovalna učitelja
gg. Goričana in Beleta, v svoj vinograd,
kjer jim bo drage volje razložil svoja izpričana
sredstva in svoje izkušnje.

Kmečki koledar za september. Kakoršno
vreme na sv. Egida (1. sept.) kane, takošno rado
štiri tedne ostane. — Če žerjavi pred sv. Mi-
helom ne lete, se pred božičem ni treba bati
zime. — Jasna noč pred sv. Mihelom pomeni
ostro in trdo zimo. — Drugi pa dè, da dež na
dan sv. Mihaela hudo zimo pomeni. — Kolikor
mravoz pred sv. Mihelom, toliko mrazov po
Jurijevem prihodnjega leta. — Grom in tresk
na sv. Mihaela dan hude vetrove pomeni. —
Sv. Mihovil mlado vino pil. — Bolje je Mihe-
ljevo blato kakor Martinovo leto. — Kdor po
mali maši kosi, ta otavo za pečjo suši. — O
jesenskih kvatrih, ali osem dni pred Mihejlem je
za ozimo najboljša setev. — Okoli Mihelje-
vega se čebelicam strd vzame. —

**Kako se spravlja in razpošilja pešknato
sadje.** Na Spodnje-Štajerskem uspeva okusno
in lepo sadje, ali ljudje ga ne morejo lahko
spraviti v denar, ker ne znajo sadja prav obi-
rati, shranjevati in odpošiljati. Da se temu od-
pomore, je strokovnjak v sadjereji, g. O. Brüders,
učitelj na vino- in sadjerejski šoli v Mariboru
na željo kmetijske družbe izdal izorno knjižico
z zgornjim napisom. Na 42 straneh je tu vse
potrebno opisano, kako naj se preračunje zemljo
pri sadnem drevju, kako se gnoji in namaka,
kako naj se podpira drevo. Dalje se tam raz-
pravlja o orodju, potrebnem za obiranje sadja,
kako se spravlja sadje za mošt in namizno
sadje, kako se sadje pod drevsom prebira in
spravlja v shrambo, kaj se rabi pri razpošiljanju
sadja, kako se sadje zavija in vklada v sode,
kako se razpošilja v vagonih itd. itd. Knjižica
je jako praktična, lično opremljena, na pol
strani je nemško, na drugi pol pa isto sloven-
sko pisano, in mi svojim somišljenikom toplo pripo-
ročamo, da si jo v svojo korist omislijo, ker
tudi veliko ne stane, samo 50 v. (25 kr).

Snaženje žrebet. Ko izgubi žrebe ono kod-
rasto dlako, s katero je prišlo na svet, treba
je začeti s snaženjem. Žrebe mora biti ravno
tako snažno kakor konj, posebno tedaj, če se
ga ne goni na pašo, temveč se goji in krmi v
hlevu. Žrebeta ne smemo snažiti z ostro zo-
basto krtačo, ker ima žrebe preveč občutljivo
kožo in se lahko tako pokvari za zmiraj. Ko
začne menjavati dlako, ga je treba dobro sna-
žiti, posebno tam, kjer ga najbolj srbi. Ako
žrebe tega ne more prenašati, vzamite slamo